

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

SAMARQAND FILIALI

IQTISODIYOT FAKULTETI

YASHIL IQTISODIYOT VA BARQAROR BIZNES KAFEDRASI

MENEJMENT
fanidan
TESTLAR

SAMARQAND-2025

TEST SAVOLLARI

1. «Menejment» soʻzining maʼnosi nima?
2. “Menejment” fanida qanday boshqaruv oʻrganiladi?
3. Menejmentda bosh maqsad nima?
4. Fanning predmeti nima?
5. “Boshqariluvchi obyekt tarkibiy qismlarga boʻlib oʻrganiladi” taʼrifi boshqarishning qaysi tahlil usuli haqida?
6. Qaysi javobda Menejment tamoyillarini keltirilgan?
7. Qaysi javobda Boshqaruv subyektining taʼrifi keltirilgan?
8. Qaysi javobda Bozor iqtisodiyoti sharoitida Oʻzbekistonda davlatni boshqarish tamoyillari keltirilgan?
9. X (iks) nazariyasiga koʻra xodimning feʼl-atvori qanday boʻladi?
10. X nazariyasi qaysi maktabga taalluqli?
11. Quyidagilardan qaysi biri mikrodarajada menejment subyektlari boʻla oladi?
12. Boshqaruv tuzilmasida boʻgʻin va bosqichlarning asossiz koʻpayib ketishi nimaga olib keladi?
13. Quyidagi qayd etilgan organlarning qaysi biri tarmoq organlariga kiradi?
14. “Iqtisodiyot” atamasi fanga kim tomonidan kiritilgan?
15. Vakolati tugashi munosabati bilan isteʼfoga chiqqan Prezidentga qanday vazifa beriladi?
16. Tarmoqlar deyilganda nimani tushunasiz?
17. Oʻzbekistonda davlat boshqaruvi qanday shaklda?
18. Oʻzbekistonda davlat boshqaruvi Konstitutsiyaning nechanchi moddasida keltirilgan?
19. Oʻzbekistonda davlat hokimiyatining manbai nima (OʻzR. Kons. 7-modda)?
20. Oliy Majlis palatalariga kim rahbarlik qiladi?
21. Menejmentning dastlabki yozma qonun-qoidolari qaysi manbalarda uchraydi?
22. Menejment qancha yillik tarixga ega?
23. Boshqaruv nazariyasining tarixan dastlabki yoʻnalishi «klassik» (anʼanaviy) maktab nomini olgan asoschilardan kimlarni bilasiz?
24. Boshqarish nazariyasi maktablari soni nechta?
25. Ishchilarning «siqib suvini olish»ga qaratilgan maktab necahnchi maktab?
26. X nazariyasi qaysi maktabga taalluqli?
27. Qaror qabul qilish jarayonini elektron hisoblash texnikasi hamda eng yangi matematik usul va vositalarni qoʻllagan holda tadqiq qilish qaysi maktabga taalluqli?
28. Oʻz qoʻl ostidagilarni “qoʻrquv bilan umid oʻrtasida ushlash” boʻyicha boshqargan shaxs kim edi?
29. Menejment tarixida qachondan strategik boshqaruvga oʻtilgan?
30. Boshqaruvchi tizim nima deb ataladi?
31. Menejmentda tizimli yondashuv deganda nima tushuniladi?
32. Menejmentda vaziyatli yondashuv deganda nima tushuniladi?
33. Tizimli boshqaruv qaysi menejment maktabiga xos?

34. Rus olimlaridan qaysi biri boshqaruv haqida «Qanday ishlamoq kerak?», «Mehnat me'yorlash va tashkil etish», «Mehnat qo'llanmalari» asarlarini yozgan?
35. Menejmentda funksional yondoshuvni qanday tushunasiz?
36. Menejmentda miqdorli yondoshuvni qanday tushunasiz?
37. Amir Temur davlatni boshqarishda nechta ijtimoiy-siyosiy guruhga tayangan?
38. Amir Temur davrida vazirlar necha sifat va vazifalarga ega bo'lishgan?
39. Tamoyil – bu
40. “Prinsip” so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
41. Qonun nima?
42. “Prinsip” so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
43. Demokratiyalash tamoyili nima?
44. Iyerarxiya tamoyilini qanday tushunasiz?
45. Rejalashtirish tamoyili – bu
46. Yakkahokimlik tamoyili – bu
47. Ma'muriy-buyruqbozlik tizimi sharoitida boshqarish qanday tamoyillarga asoslanadi?
48. Bozor iqtisodiyoti sharoitida O'zbekistonda davlatni boshqarish tamoyillari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilib o'tilgan?
49. Boshqaruv usullari qanday tamoyillarga asoslanadi?
50. Boshqarishning tashkiliy-mamuriy usullari qanday shakllarda namoyon bo'ladi?
51. Boshqaruvning ruhiy xususiyatlardan foydalanuvchi usuli qaysi usul?
52. “Funksiya” – nima?
53. Boshqarish funksiyasi deganda nimani tushunasiz?
54. Quyidagi qayd qilinganlarning qaysi biri boshqarish funksiyasi hisoblanadi?
55. Boshqarishning iqtisodiy funksiyalari deganda nimani tushunasiz?
56. Boshqarishning tashkiliy funksiyalari deganda nimani tushunasiz?
57. Boshqarishning ma'naviy-ma'rifiy funksiyalari deganda nimani tushunasiz?
58. Joriy maqsadlar deganda nimani tushunasiz?
59. Istiqbol (perspektiv) maqsadlar deganda nimani tushunasiz?
60. Maqsadlar “shajarasi” nima?
61. Biznes rejada nima ko'rsatiladi?
62. Bo'g'in va bosqichlar sonining asossiz ko'payib ketishi nimalarga olib kelishi mumkin?
63. Axborotlar mazmuniga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
64. Axborotlar kelish manbai va foydalanish joyiga qarab qanday turlarga bo'linadi?
65. Foydalanish uchun tayyorligiga qarab axborotlar qanday turlarga bo'linadi?
66. Voqealarning kelib chiqishini aks ettirish vaqtiga qarab axborotlar qanday turlarga bo'linadi?
67. Kommunikatsiya nima?
68. Korxona kommunikatsiyasi nima?
69. Tashqi kommunikatsiya deganda nimani tushunasiz?

70. Kommunikatsion jarayon nima?
71. Kommunikatsion jarayon necha unsur va bosqichdan iborat?
72. Nazorat deganda nimani tushunish kerak?
73. Amal qilish davriga ko'ra boshqaruv qarorlari qanday turlarga bo'linadi?
74. bo'linadi?
75. Mazmuni va amal qilish xususiyatiga ko'ra boshqaruv qarorlar qanday turlarga bo'linadi?
76. Takrorlanish yoki yangilik darajasiga ko'ra boshqaruv qarorlar qanday turlarga bo'linadi?
77. Qayd qilingan bosqichlarning qaysi biri qarorni ishlab chiqarish jarayoni tarkibiga kiradi?
78. Boshqaruv qarorlari qanday unsurlardan iborat?
79. Qarorlarning bajarilishiga rahbarlik qilishni qanday tushunasiz?
80. Rahbarning asosiy vazifasi nima?
81. Menejmentning tarkibiy tuzilishi deganda nimani tushunasiz?
82. Boshqarish tuzilmasi deganda nimani tushunasiz?
83. Quyidagilardan qaysi biri boshqaruv tuzilmasining tashkiliy turlariga kiradi?
84. Tuzilma qanday talablarga javob berishi kerak?
85. Shtabli boshqaruv nima uchun kerak?
86. Maqsadli-dasturli tuzilmada boshqaruvning maqsadi nima?
87. Boshqaruv tuzilmalarining eng sodda shakli qaysi shakl?
88. Korxonaning faoliyat yuritishidagi tashqi omillar qaysi omilda to'g'ri ko'rsatilgan?
89. Vakolat nima?
90. Vakolatxona nima?
91. Mamlakatimizda moliya tizimini boshqarish qaysi tashkilotga yuklatilgan?
92. Quyida qayd qilingan vakolatlarning qaysi biri farmoyishli vakolat turiga kiradi:
93. Quyida qayd qilingan vakolatlarning qaysi biri idoraviy vakolat turiga kiradi:
94. Quyida qayd qilingan qaysi bir apparat xizmatlari orqali idoraviy vakolatlar amalga oshiriladi:
95. Tavakkalchilik – bu:
96. Sof tavakkalchilik nima?
97. Quyida qayd qilinganlarning qaysi biri sof tavakkalchilik turiga kiradi:
98. Quyida qayd qilinganlarning qaysi biri chayqovchilik tavakkalchilik turiga kiradi:
99. Quyida qayd qilinganlarning qaysi biri sug'urta bilan bog'liq bo'lmagan xavf turiga kiradi:
100. Yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan xavf zonasi deganda nimani tushunasiz?
101. Menejer kim?
- 102.... - ko'pincha rahbar bo'ladi, ammo uning harakatlarining xarakteri odatdagi menejer-ma'murdan boshqacharoq. Ushbu ta'rif kimga nisbatan berilgan?
103. Quyida keltirilgan xislatlar kimga taalluqli: Shaxsiy maqsadlari bo'yicha ishlaydi; Harakatlarning asosida ko'ra bilish, intuitsiya yotadi; Odamlarga suyanadi; Hissiyotdan foydalanadi; Ishonadi; Chaqiradi, da'vat qiladi;

Ko‘proq yumshoq aloqalar va munosabatlardan foydalanadi; Harakatga impuls beradi; G‘ayratli; Qarorlarni amalga oshiradi; To‘g‘ri ishni qiladi; Sevimli.

- 104.Quyida keltirilgan xislatlar kimga taalluqli: Buyruq beradi; Boshqalarning maqsadlari va ko‘rsatmalari bo‘yicha ishlaydi; Harakatlarning asosida hisob-kitob, reja yotadi; Tizimga, tashkilotga suyanadi; Dalil - isbotlarda foydalanadi; Nazorat qiladi; Ishontiradi; Ko‘proq qat’iy, vertikal aloqalar, munosabatlar va tuzulmadan foydalanadi; Harakatni qo‘llab quvvatlaydi; Kasb egasi; Qarorlarni qabul qiladi; Ishni to‘g‘ri qiladi; Hurmatli
- 105.Rahbar tomonidan foydalaniladigan masalalarni yechishni eng xarakterli va barqaror usullarining majmuasi, uning qo‘l ostidagilarga nisbatan hulqining odatlari nima deb ataladi?
- 106.Uslubning tabiatiga ko‘ra - barcha hukumronlik va javobgarlikni yetakchining qo‘lida jamlanishi qaysi boshqaruv uslubiga xos?
- 107.Uslubning tabiatiga ko‘ra - Vakolatlarni asosiy jihatlarni yetakchida saqlab qolish bilan boshqaga topshiilishi qaysi boshqaruv uslubiga xos?
- 108.Uslubning tabiatiga ko‘ra - Yetakchi tomonidan javobgarlikni o‘zidan olishi va hukmronlikdan guruh (tashkilot) foyd asiga voz kechilishi qaysi boshqaruv uslubiga xos?
- 109.Menejerning imidjiga berilgan ta’rifni toping
- 110."Imidj" inglizcha so‘z bo‘lib, qanday ma’noni bildiradi?
- 111.Imidjning odamlarga ta'siri AIDA formulasi bo‘yicha sodir bo‘ladi, bu yerda AIDA nimani anglatadi?
- 112.Etiket – nima ma’noni bildiradi?
- 113.Nutq madaniyati – nima ma’noni bildiradi?
- 114.Rahbarlik uslubiga qarab rahbarlar qanday turlarga ajratiladi?
- 115.Moddiy madaniyat nima?
- 116.Menejment madaniyati qanday ko‘rsatkichlardan iborat?
- 117.Axloqiy me’yorlarga nimalar kiradi?
- 118.Huquqiy me’yorlarga nimalar kiradi?
- 119.Iqtisodiy me’yorlarga nimalar kiradi?
- 120.Tashkiliy me’yorlarga nimalar kiradi?
- 121.Mutaxassislar (muhandislar, texniklar, iqtisodchilar va boshqalar)ning mehnatiga nimalar kiradi?
- 122.Xizmatchilar qanday vazifalarni bajaradilar?
- 123.Xizmatchilarning mehnatini ta’riflang?
- 124.Mehnat jamoasini boshqarishda boshqaruv mehnati turlarini ko‘rsating
- 125.Mazmuniga ko‘ra evristik mehnat operatsiyalarning turlarini ko‘rsating
- 126.Evristik mehnat qanday mehnat?
- 127.Tahliliy operatsiyalar qanday mehnat hisoblanadi?
- 128.Konstruktiv operatsiyalar qanday mehnat hisoblanadi?
- 129.Ma'muriy mehnat qanday mehnat hisoblanadi?
- 130.Operator mehnati qanday mehnat hisoblanadi?
- 131.Boshqaruv xodimlari mehnatini ilmiy tashkil qilishni qanday tushunasiz?
- 132.Mehnatni ilmiy tashkil qilishning maqsadini qanday tushunasiz?

133. Rahbarning o'zini o'zi boshqarishini qanday tushunasiz?
134. Boshqaruv xodimlarni baholashning belgilab qo'yilgan tartibi nima deyiladi?
135. Mehnat shartnomasi necha nusxada va qancha muddatga tuziladi?
136. Mehnat to'g'risidagi qonun hujjatlariga va mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya etilishini tekshirish va nazorat qilishni kimlar amalga oshiradi?
137. Xo'jalik xodimlarining ro'yxat bo'yicha tarkibi nimalarni o'z ichiga oladi?
138. Xo'jalikning kadrlar siyosati o'z ichiga nimalarni oladi?
139. Ish haqi qanday turlarga bo'linadi?
140. Tarif stavkasi nima?
141. Rahbarning avtoriteti – bu:
142. Quyidagi ta'rif kimga taalluqli? “.. u o'zini, avvalo, o'zgalarga, ishiga, jamoa manfaatiga, Vatanga xizmat qilishga, jamiyat oldidagi burchini ado etishga baxsh etadi”.
143. Nizoning asosiy turlari qaysilar?
144. Nizo bosqichlari nechta?
145. Shaxslar o'rtasida sub'ektiv kechadigan aloqalarga nima deyiladi?
146. Rahbarning axborotlarni tanlay olishi, uni tinglovchilarga yetkazib bera olishi, ma'lumotlarni qabul qilishni osonlashtirishi, dalillar asosida gapirish qobiliyatiga nima deyiladi ?
147. Stress quyidagilar bilan bog'liq
148. O'quv tajriba xo'jaliklarining asosiy maqsadi nima?
149. Davlat xo'jaliklariga kim rahbarlik qiladi?
150. Jamoaning ijtimoiy rivojlanishi deganda nimani tushunasiz?
151. Kishilarni boshqarish deganda nimalarni tushunish kerak?
152. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha birinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
153. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha ikkinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
154. Korxonani muvaffaqiyatli boshqarish uchun nimalarga erisha olish zarur?
155. Jamoaning ijtimoiy rivojlanishi deganda nimani tushunasiz?
156. Juda bo'lmaganda, o'zini ushbu guruhning a'zosi deb hisoblaydigan ikkita shaxsni mavjud bo'lishi; juda bo'lmaganda guruhning barcha a'zolari o'zlari uchun umumiy deb qabul qilingan bitta maqsadni mavjud bo'lishi; maqsad (maqsadlar)ga erishish uchun birgalikda ishlaydigan guruh a'zolarini mavjud bo'lishi – bu ta'riflar nimaga taalluqli?
157. Hukmronlik nima?
158. Ta'sir ko'rsatish nima?
159. Korxonaning faoliyat yuritishidagi ichki omillar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
160. Strategiya nima deb ataladi?
161. Korxonaning iqtisodiy salohiyatining 1-alomati ko'rsatilgan ta'rifni tanlang
162. Korxonaning iqtisodiy salohiyatining 2-alomati ko'rsatilgan ta'rifni tanlang
163. Korxonaning iqtisodiy salohiyatining 3-alomati ko'rsatilgan ta'rifni tanlang

164. Korxonaning iqtisodiy salohiyatining 4-alomati ko'rsatilgan ta'rifni tanlang
165. «Uzoq mulohaza qilib o'tirmay, nima bo'lsa bo'lar, yo ostidan yo ustidan zaylida qilingan harakat ma'nosida» talqin qilinadi; biron ish bilan shug'ullanish oqibatida zarar ko'rib qolishdan qutulib qolish imkoniyati nimani bildiradi?
166. Xavf nima?
167. Xatar nima?
168. Xavf-xatar nima?
169. Sug'urta nima?
170. Kishilarni boshqarish deganda nimalarni tushunish kerak?
171. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha birinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
172. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha ikkinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
173. Talab nima?
174. Taklif nima?
175. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha birinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
176. Korxonani ijtmoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha ikkinchi guruh tadbirlarda e'tibor nimaga qaratiladi?
177. Korxona marketingining maqsadi nima?
178. Marketingning vazifasi nima?
179. Reklama so'zining ma'nosi nima?
180. Bozor nima?
181. Qadimgi davr menejmentiga xos holat qaysi javobda keltirilgan?
182. Antik davrda menejment g'oyalariga mos javobni toping.
183. O'rta asrlarda boshqaruv tizimiga xos javobni toping.
184. Sanoat inqilobi va menejmentning fan sifatida shakllanishi davriga xos javobni tanlang
185. Hayotlik vaqtidayoq «Ikkinchi Aristotel», «Sharq Aristoteli», «Muallimin as-soniy» («Birinchi muallim», birinchi ustoz Aristotel bo'lgan) degan faxriy nom olgan mutafakkir kim edi?
186. Bu olim temperament va inson xarakteri haqida o'z ta'limotini ishlab chiqqan.
187. Muqaddimasida xabar berishicha, bu kitob o'z davridayoq keng tarqalib, mashhur bo'lgan, Chinliklar uni „Adab ul-muluk“ („Hukmdorlar odobi“), Sharqiy xitoyliklar „Ziynat ulumaro“ („Hukmdorlar ziynati“), eronliklar „Shohnoma“ i turkiy („Turkiy „Shohnoma“), ba'zilar „Pandnomai muluk“ („Hukmdorlar pandnomasi“) deb atagan asar muallifi kim edi?
188. Damashq shahrining Amir Temurga topshirilishi shartlari haqida muzokara olib borgan delegatsiya tarkibiga kirgan edi. Shu tariqa u Amir Temur bilan shaxsan suhbatlashishga musharraf bo'lgan zot kim edi?
189. Sangvinik kim?
190. Flegmatik qanday kishi?
191. Xolerik kim?

192. Melanxolik kim?
193. Ushbu fikrlar kimga taalluqli: „Bugungi rahbar – bu zamonaviy boshqaruv bilimlariga ega, xalq bilan muloqotda bo‘lib, har bir tashabbusga yurakdan yondashadigan mutaxassis bo‘lishi kerak. U o‘z ishini chuqur tahlil qila oladigan, strategik fikrlaydigan va natijadorlikni ta‘minlaydigan shaxsga aylanishi shart”?
194. „Yomon askarlar bo‘lmaydi, faqat yomon generallar bo‘ladi” fikri kimlarga xos?
195. „Rahbarning eng muhim sifati-kasb egasi bo‘lishi” – qaysi menejment modeliga xos?
196. Qo‘l ostidagilar bilan norasmiy munosabatlarni ustunlik qilishi – qaysi menejment modeliga xos?
197. Keyingi yillarda jamoaviy ishga katta e'tibor qaratila boshlangan, boshqaruv guruhlarini aniq belgilangan – qaysi menejment modeliga xos?
198. „Tashkiliy tuzilma va dizayn” atamasi nimani bildiradi?
199. Ish o‘rni ixtisoslashuviga mos javobni tanlang
200. Ish rotatsiyasi nimani bildiradi?
201. Ishni kengaytirishning mazmuni nimada?
202. Qaysi javob inson resurslarini boshqarish maqsadlariga xos emas?
203. Inson resurslarini boshqarishning huquqiy jihatdan tartibga soluvchi asosiy hujjat nima deb nomlanadi?